

Sygn. akt VU 99/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Karolina Rudecka

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2018 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku S. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. z siedzibą w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania S. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. z siedzibą w Z.

z dnia 8 listopada 2017 r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 99/18

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 8 listopada 2017 roku Zakład Ubezpieczenia Społecznego (...) Oddział w Ł. odmówił S. P. prawa do emerytury na podstawie art. 27 i 28 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, podnosząc że nie udowodnił on wymaganego 20-letniego okresu ubezpieczenia.

W uzasadnieniu wskazano, że wnioskodawca udokumentował okres pracy w łącznym wymiarze 6 lat, 8 miesięcy i 13 dni okresów składkowych). Podniesiono, że do ustalenia prawa do emerytury nie uznano wnioskodawcy stażu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców i okresów opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników, bowiem okresy te zostały zaliczone skarżącemu do okresów, od których zależy prawo do emerytury rolniczej, co wyklucza ich ponowne zaliczenie przy wyliczaniu stażu uprawniającego do emerytury w powszechnym systemie emerytalnym.

Od powyższej decyzji wnioskodawca wniósł w dniu 17 stycznia 2018 roku odwołanie, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do emerytury, po doliczeniu do stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu 16 roku życia i okresów opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników

Organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania z uwagi na złożenie po terminie lub oddalenie odwołania w przypadku przywrócenia terminu.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny:

S. P. urodził się w dniu (...) (okoliczność bezsporna).

Decyzją z dnia 12 września 2003r. roku Prezes KRUS – w uwzględnieniu wniosku S. P. z dnia 24 lipca 2003r. – przyznał mu prawo do emerytury rolniczej od dnia 10 lipca 2003r.

Do ustalenia części składkowej emerytury przyjęto:

- 5,5 lat opłacania składki na Fundusz Emerytalny (...) w okresie od 1 lipca 1977r. do 31 grudnia 1982r.
- 8 lat opłacania składek na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego (...) w okresie od 1 stycznia 1983r. do 31 grudnia 1990r.;
- 2,5 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu po dniu 31 grudnia 1990r.
- 6,5 lat podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu, który to okres przelicza się półtorakrotnie i wynosi 9,08 lat.

(dowód: decyzja z 12.09.2003r. – k. 36-37 akt emerytalnych KRUS)

KRUS do ustalenia prawa do emerytury S. P. przyjął następujące okresy:

- od 14 marca 1958r. do 15 marca 1961r. - okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców;
- od 16 marca 1961r. do 23 grudnia 1961r. – okres zatrudnienia poza rolnictwem w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. ;
- od 24 grudnia 1961r. do 6 marca 1962r. - okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców;
- od 7 marca 1962r. do 30 września 1962r. – okres zatrudnienia poza rolnictwem w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...);
- od 1 października 1962r. do 15 października 1964r. – okres odbywania zasadniczej służby wojskowej;
- od 16 października 1964r. do 20 kwietnia 1965r. - okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców;
- od 21 kwietnia 1965r. do 18 maja 1966r. – okres zatrudnienia poza rolnictwem w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P.;
- od 19 maja 1966r. do 28 lutego 1967r. - okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców;
- od 1 marca 1967r. do 15 grudnia 1967r. – okres zatrudnienia poza rolnictwem w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P.;
- od 16 grudnia 1967r. do 31 grudnia 1967r. - okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców;
- od 1 stycznia 1968r. do 12 grudnia 1968r. okres zatrudnienia poza rolnictwem w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P.;
- od 13 grudnia 1968r. do 31 marca 1969r. - okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców;
- od 1 kwietnia 1969r. do 31 sierpnia 1969r. – okres zatrudnienia poza rolnictwem w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P.;
- od 1 września 1969r. do 5 grudnia 1973r. - okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców;
- od 6 grudnia 1973r. do 30 czerwca 2003r. okres pracy we własnym gospodarstwie rolnym;

(dowód: pismo KRUS z października 2017r. – k. 16 akt ZUS, przebieg zatrudnienia – k. 5-6 akt ZUS, świadectwo pracy – k. 7 akt ZUS)

Wnioskodawca udokumentował okresy składkowe poza rolnictwem w wymiarze 6 lat, 8 miesięcy i 13 dni:

- od 16 marca 1961r. do 23 grudnia 1961r. – okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. ;

- od 7 marca 1962r. do 30 września 1962r. – okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...);
- od 1 października 1962r. do 15 października 1964r. – okres odbywania zasadniczej służby wojskowej;
- od 21 kwietnia 1965r. do 18 maja 1966r. – okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P.;
- od 1 marca 1967r. do 15 grudnia 1967r. – okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P.;
- od 1 stycznia 1968r. do 12 grudnia 1968r. okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P.;
- od 1 kwietnia 1969r. do 31 sierpnia 1969r. – okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P.;
- od 3 września 1969r. do 30 października 1969r. – ćwiczenia wojskowe;

(dowód: karta przebiegu zatrudnienia – k. 24 akt ZUS).

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Odwołanie podlega merytorycznemu rozpoznaniu. Brak podstaw do przyjęcia, że odwołanie zostało złożone po terminie, jak chce organ rentowy, skoro nie przedłożono dowodu doręczenia zaskarżonej decyzji, a ubezpieczony również nie pamięta daty jej doręczenia.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn;
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 27a.

Zgodnie zaś z art. 28 ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., którzy nie osiągnęli okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w art. 27 pkt 2, przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej **65 lat dla mężczyzn**;
- 2) mają **okres składkowy i nieskładkowy** wynoszący co najmniej 15 lat dla kobiet i co najmniej **20 lat dla mężczyzn**.

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną było, czy wnioskodawca S. P. ma wymagany 20 letni staż ubezpieczeniowy.

Stało się tak dlatego, że ZUS zakwestionował możliwość zaliczenia wnioskodawcy do stażu ubezpieczeniowego okresów pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia oraz okresów ubezpieczenia społecznego rolników, z uwagi na to, że okresy te zostały już uwzględnione wnioskodawcy przez KRUS przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej w 2003r. Zdaniem ZUS wyklucza to możliwość ponownego uwzględnienia tych okresów przy ustalaniu prawa do emerytury w powszechnym systemie emerytalnym, co spowodowało, że wnioskodawca nie legitymuje się 20 letnim wymaganym okresem ubezpieczenia. Organ rentowy powołał się w tej kwestii na brzmieniu art. 10 ust 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości oraz przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,
  - 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
  - 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia,
- jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury lub renty, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Z kolei w myśl art. 10 ustęp 3 ustawy okresów, o których mowa w ust. 1 i 2, nie uwzględnia się, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty, na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Jak wynika z treści pisma KRUS z dnia października 2017 roku przy ustalaniu prawa i do emerytury rolniczej wnioskodawcy uwzględniono pracę we własnym gospodarstwie rolnym od 6 grudnia 1973r. do 30 czerwca 2003r. roku, w tym okresy opłacania składek na ubezpieczenie rolnicze od 1 lipca 1977 roku oraz okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po 16 roku życia:

- od 14 marca 1958r. do 15 marca 1961r.
- od 24 grudnia 1961r. do 6 marca 1962r.
- od 16 października 1964r. do 20 kwietnia 1965r.
- od 19 maja 1966r. do 28 lutego 1967r.
- od 16 grudnia 1967r. do 31 grudnia 1967r.
- od 13 grudnia 1968r. do 31 marca 1969r.
- od 1 września 1969r. do 5 grudnia 1973r.

Wobec treści powyższego pisma ZUS stanął na słusznym stanowisku, że skoro do ustalenia prawa do emerytury KRUS zaliczył w/w okresy pracy we własnym gospodarstwie rolnym od 6 grudnia 1973r. do 30 czerwca 2003r., w tym okres opłacania składek na ubezpieczenie od 1 lipca 1977r. oraz okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, to do ustalenia prawa do emerytury w powszechnym systemie emerytalnym może zaliczyć jedynie okres pracy poza rolnictwem w wymiarze 6 lat 8 miesięcy i 13 dni.

Przepis art. 10 ust. 3 ustawy uniemożliwia bowiem powtórne zaliczenie do stażu ubezpieczeniowego tych okresów, które przez KRUS zostały uwzględnione do ustalania uprawnień do emerytury rolniczej. Wymagany staż nie może być zatem zwiększony o okres, który został wykorzystany przy nabyciu prawa do emerytury z systemu ubezpieczenia społecznego rolników. Stosownie bowiem do treści art. 10 ust. 3 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) wykluczone jest ponowne wykorzystanie do nabycia prawa do emerytury z systemu powszechnego tych okresów, które zostały zaliczone do nabycia prawa z systemu ubezpieczenia społecznego rolników (tak por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7 listopada 2012 r. w sprawie III AUa 414/12).

Wnioskodawca nie może też obecnie zrezygnować z emerytury rolniczej na rzecz emerytury w powszechnym systemie emerytalnym. Sąd w niniejszej sprawie podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 8 maja 2007r. w sprawie II UK 164/06, że dokonanie przez ubezpieczonego wyboru co do zaliczenia wskazanego okresu do okresu ubezpieczenia, od którego zależy prawo do emerytury w określonym systemie (pracowniczym lub rolniczym), uniemożliwia późniejsze zaliczenie tego samego okresu w innym systemie (art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i

rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.). Wybranie prawa do emerytury w danym systemie wyklucza więc możliwość późniejszego wyboru emerytury w drugim systemie. Nie jest więc uprawione założenie skarżącego, że pierwotny wybór może ulec zmianie. Przyznanego prawa do emerytury nie można się zrzec ani zeń zrezygnować. Ustawa emerytalna przewiduje jedynie ustanie prawa do świadczenia, gdy ustanie którykolwiek z warunków tego prawa albo w razie śmierci osoby uprawnionej .

Skoro zatem wnioskodawca nie legitymuje się wymaganym w myśl art. 28 ustawy 20- letnim okresem składkowym i nieskładkowym, zaskarżona decyzja o odmowie przyznania mu prawa do emerytury jest zasadna.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.